

Romi, interno raseljena lica, smešteni u kolektivnom centru "Stari aerodrom"

Od 19.860 raseljenih lica sa Kosova, smeštenih na teritoriji grada Kraljevo (podaci UNHCR), 19.000 se nalazi u privatnom smeštaju (u iznajmljenim stanovima, kod rođaka, itd.). Oko 460 osoba (150 dece) smešteno je u 10 kolektivnih centara koji se nalaze u predgrađima Kraljeva, kao i u okolnim selima. Uslovi života u kolektivnim centrima su izuzetno teški zbog nedostatka toaleta, tekuće i pijaće vode, grejanja, kreveta, dušeka, zimske odeće, sredstava za ličnu higijenu, lekova i hrane. Međutim, broj zainteresovanih za ovu vrstu smeštaja je u porastu, sto ukazuje da su i lične uštedevine za iznajmljivanje privatnog smeštaja i hranu davno iscrpljene.

Već dvanaestu godinu, u najtežoj situaciji su 184 Roma/kinja, smeštenih u kolektivnom centru "Stari aerodrom". Kada su stigli sa Kosova, u junu 1999., "utočište" su pronašli u javnom toaletu na železničkoj stanici. Nakon toga, mesec dana su proveli u parku pored železničke stanice. U septembru 1999, pošto niko od zvaničnika nije reagovao, sami su se preselili u atomsko sklonište u Spomen-parku. Životni uslovi u ovom skloništu su bili zaprepašujuć. Nije bilo dnevne svetlosti, ventilacija nije funkcionisala, a vazduh je bio vlažan i zagadjen, kao posledica izlivenne fekalne i atmosfenske kanalizacije. Tamo su ostali do aprila 2000, kada ih je UNHCR preselio u kamp "Stari aerodrom", u 17 pustinjских šatora.

U januaru 2001, Lekari bez granica (francuska humanitarna organizacija) obezbedili su 19 metalnih kontejnera (umesto šatora) površine 18m². I danas, u svakom od ovih kontejnera živi od 8 do 16 osoba. Sve porodice, muškarci i žene, deca i stari, provode vreme u kontejnerima, u kojima jedu, spavaju i čuvaju ono malo što su uspeli da ponesu sa sobom kada su prebegli sa Kosova. Dane provode sedeći na svojim madracima (jer nemaju ležajeve), svesni činjenice da nemaju šanse da se vrate u svoje napuštene domove, svesni da su njihova deca traumatizovana, a i oni sami (odrasli i deca) tretirani od lokalnog stanovništva, kao i od republičkih i opštinskih vlasti, kao bića bez ljudskog dostojanstva.

Od 184 osobe u ovom kolektivnom centru, 91 su deca ispod 15 godina. U centru je i 12 beba uzrasta do jedne godine. U kolektivnom centru "Stari aerodrom", živi i oko 30 osoba obolelih od astme, angine pektoris, dijabetesa ...

Do pre nekoliko godina, i pored užasnih uslova u kojima žive, ovi ljudi nisu pokazivali znake depresije, već su realno sagledavali situaciju u kojoj su se našli, nadajući se pomoći lokalne zajednice, republičkih vlasti, međunarodnih organizacija. Međutim, tokom poslednjih par godina, situacija se drastično promenila. Svakim novim danom, beznadje seže sve dublje, i dublje, i sve je manje znakova nade koji bi im ponudili neko ohrabrenje.

U subotu, 13. marta, podelu higijenskih paketa žiteljima romskog kolektivnog centra "Stari aerodrom", volonterski su obavili aktivisti i volonteri "LINGVE". 184 žitelja centra je dobilo higijenska sredstva, koje je obezbedila Grupa 484-Beograd.